

Nr. 1.

Brasovu,

P 2538

S. Ianaarie

1859.

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o
data pe septemana, adeca: Mer-
curea. —

Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSSILVANIEI.

1917 - 2

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

OPDIN'ЧІВНЕА

чекаларе а супремеі кемшанде de օcte din 28. De-
чешвре 1858,

прін каре се есплікъ § 55 din позл ревгламптъ de тане де-
спре admітереа чесівні ор опемпоръре волгтаріе а саларіелоръ
офіциацілоръ тілітари.

Спре а реофіра дитрефіріе ші ждоіелеле че с'аў пъсквітъ,
оо фаче къпосквітъ тутторъ, къмкъ по темеізл врътъреі капче-
даріеі централ тілітаре din 12. Дечешвре 1858, №. 3262 к. ч.,
че с'а фъктъ дп врта тандатлъ Маіестатеі Сале ч. р. Аносто-
ліче, потента дитпърътеаскъ din 25. Отомбръ 1798 — тъч. de
леди жистід. №. 436 — деонре проібіреа чесівні ор опемпо-
ръреі волгтаріе а саларіелоръ офіциацілоръ пъбліч ор дитпъръ-
теші, е а се конідепа de десінната пріn § 55 din позл
ревгламптъ de тане.

Архідажеле Вілхельм т. п.
М. Л.

ДЕКРЕТЫ
министрівілі de фінансе din 30. Дечешвре 1858,
пентріз тіліе імперіалі,

прін каре се дөтермін касселе, ла карі съ се скімбе бапіл аз-
стріач тъпнпдеі къ бапіл de цеаръ.

Спре а діделіні діонсоечівна § 19 алд патентеі дитпъ-
рътеші din 27. Апріліе 1858 (ввл. имп. XVI. №. 63) се дө-
термін врътъреле кассе, ла карі, дақъ ва чере чінєва, съ се
скімбе din яна 1959 жылъ 1859 дікіло вапі тъпнпдеі азстрі-
ачі къ бапіл de аі цеаръ, декліва сұма менітъ спре скімваре ны
ва фі фъкеніді ла бапіл тъпнпдеі de арцінтъ маі пъгіні de 40
ф., еар' ла чеіл de аратъ ны ва фі фъкеніді маі пъгіні de 10
фіоріні.

1. Лі Азстрія de съсіл ші de жосқ, Саліврѣ, Тіроль къ
Форарльверга, Стирія, Карпінія, Карпіона, Літорале, Даїмадія,
Боемія, Моравія, Сілесія, Галиція de реєрітъ ші дела аізсі,
апоі дп Бжковіна, Ардеалі, Воібодатлъ сервікъ къ Бъннатлъ ті-
мішіані ші дп Кроадія ші Скіавонія: Касселе прінципіалі de
цірк din Віена, Лінц, Саліврѣ, Енніпенте, Грац, Клагенфуртъ,
Лівіана (Лівіахъ), Тріесте, Зара, Прага, Бірзін, Тропін, Леопольде,
Краковіа, Чернівці, Сібір, Тімішоара ші Заграбія
(Аграмъ);

2. Лі Унгарія касса прінципіалі de цеаръ din Бода ші
касселе філіалі de цеаръ din Пожоніш, Шопроніш, Опадеа та
ші Кашовіа;

3. Лі Ломбардія ші Вінедія касселе прінципіалі de цеаръ
din Мілані ші Вінедія діміреңіз къ касселе провінціалі (але
претередоръ фінандіарі) din Бергамо, Брешія, Комо, Кремона,
Лоді, Мантва, Навіа, Морбено, Белзно, Паджа, Ровіго, Тревіко,
Відіне, Верона ші Віченца.

De аттімінте се обсервъ аріатъ, къ ачеотеа скімбъчілі ай
дп ведере тобе феліріл de бапіл тъпнпдеі азстріачі, че се афіл
дп кърсі ші къ, не темеізл § 12 din патентъ дит-

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la тіте постеле c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

врътъескъ, врътъреле соізрі de бапіл воръ маі дшеля къ врътъ-
торілъ преді легале дп валгта австріакъ пъпъ атпчі, пъпъ
къпді ны се се ва скітіе din кърсі фількаре din еле:

Бапіл тъпнпдеі de арцінтъ:
Бапіл de 6 кръчері къ пътмерлъ апвілъ 1848, 1849 . . 10
кръчері ной.

Бапіл тъпнпдеі de аратъ:
Бапіл de къті 2 кръч. (ші чеіл de 10 чентесімі) 3 кръчері ной.
" " 1 кръч. " " 5 " 1·5 "
" " 3 чентесімі " " 1 "
" " ½ кръчері ші de 1 чентесімі 0·5 "

Лі тіте церілө імперіалы, афаръ de римпілъ Ломбардъ-
Вінедіанъ, касселе, — авжанді дп ведере алініа 4 a opdin'чівні
дитпърътеші din 30. Августъ 1858 (XXXIV. №. 131 ввл. имп.)
воръ пътіе апліка ла солвічіліе de ачестъ феліз ші поте de
банкъ супътіре дп монета азстріакъ, еар' авжанді дп ведере
алініа a 5 din opdin'чівніа дитпърътъескъ къ датвлъ 26. Дечеш-
вре 1858 (вл. имп. LIX №. 244) се воръ пътіе апліка ші поте
de банкъ супътіре дп монета конвепчіларе, дп пъ проіпърчівніа
de 105 фіоріні валгътъ австріакъ кътъ 100 фіоріні дп монета
конвепчіларе.

Бароплаш de Брзк т. п.

Partea neoficiosa.

Dintre muntii apuseni.

(Capetu din Nr. trece.)

Asia Domnii miei! Intelegenti ai tienutului, fruntasi ai locuri-
loru, antisti bisericesci, si comunali, a vostra é detoria, a ingrigi, si
a procura insientiare a midiloceloru de cultura poporului deintr' acui
senu ati esitu, pre carele lu representati, si lu conduceti, dela voi
cere aceasta presentulu, si de veti negrigi de elu, pre voi ve va ju-
deca venitoriu, si insusi si Ddieulu natiunilor, carele nu voliesce
perirea nece unei, ci mantuirea si luminarea tuturor!

Seu dora voliti si voi a lu parasi, precum au facutu si altii?
caci parasetul ati, daca nu ve pasa de luminarea, si de restaurarea
lui prein una cultura amesurata culturei altoru popore. — Spre a si
parasiti cineva poporulu, natiunea, sangele seu, nu se poftesce de catu
una imbecilitate a sufletului, a si omu fora de capu, destramatu, seu
negru la anema, si incurcatu la sufletu de interes egoistice; ca la
redeicarea celoru cadiute, la restaurarea celoru struncinate, si la sca-
parea celoru amenintiate de peritüne se cere spiritu, barbatia, ver-
tute, curagiu, cari nu se asta pe тіte ulitiele, si in cornurile acestoru.
Unu Moise, carele s'a lapedatu de dulcetile curtei lui Faraonu ca se
si-prealéga a patemi cu poporulu lui Ddieu, potu se scape pre Israile
dein sclavia Egyptului. — Mantuitorulu Christosu si Apostoli, carii
s'a lapedatu de тіte interesele proprie, si volira a suferi pentru toti
tote, debuira se restaure adeverata religiune, si se arete calea mor-
alitateli оmenimei celoi cadiute in ambele privintie — se amu lier-
tare, pentru precutediata asemirare! — Asie Voue Fratiloru! carii
voliti scaparea poporului romanu dein sclavia nescientiei, si a pro-
stici celei invechite, carii voliti restaurarea lui in moralitate, si fer-
cire, carii voliti a conlucra la redeicarea lui, pe gradulu civilisa-
tiunei celoru alte popore, la carele é chiamatu de parintesculu guverau
prein atate ordenatiuni, voue fratiloru! ve lipscesce a lasa multe dein
pompel, si luxulu vietiei, ve lipscesce a ve lapeda de una mare parte

a intereselor personali, si familiari, a lasa comoditatea, si a ve supune la ostenele, a pune sacrificie, a si gata la ori ce resemnatuni grele; asie numai cu de aceste veti procura mantuintia poporului vostru, si a vostra insive, castigandui — acestui asiediemete de cultura; si prein cultura usiurandui sora lui, si aseturandui esistentia?

Aceasta ingrigire cu atata mai puciu se poate amana dein partea vostra, cu catu mai vertosu, seu mai rapede inaintedia conlocutoriele natiuni in cultura. Apoi nu ve vine aminte? ce fece cultura europeana cu necultura americana? ce lucra iuscentia anglicana cu simplicitatea indiana? totu analogu au mersu aceste, si mergu, si voru merge si pe aiurile. — Asie dura la lupta, la lucru pentru asiedieminte de cultura, dupa carea singura pota veni mantuirea, si intr' aceasta se premurga capacitatile, intielegentii, fruntasii, si antistii locurilor cu planuri, cu svaturi, cu indemnuri cu cuventul si cu fapta, si dupa insii se urmedie poporului cu micu cu mare, avutii cu aurulu si cu argintulu seu, miseracii cu denarii sei. — Nemine se nu-si retraga parerea sa, si nemine banulu seu dela acestu lucru de mantuinta pentru toti.

Unu Munteu.

Gherla 5. Ianuariu 1859.

Eri petreceramu la repausare eterna osamentale studiosului de teologia in cursulu alu II Ioanu Eica, tineru plinu de sperantia care dupa unu morbu forte greu se muta din acest'a vale a lacremilor in patri'a aceea, unde domnesce o pace si linisce neintrerupta de nici unu feliu de sgomotu, si neturburata de nici o siuntia. —

Pe acestu surcelu alu bisericei uscatu in florea vietiei 'lu gescu toti confratii lui; 'lu gelesce unu parinte adeveratu si o mama dulce. —

PRIVIRE. 1. Ianvariar k. vekiu 1859. Astazi ni se intalneste treckstavl k vitorial totu asa ca si dn verche altu zti din catena eterpitiu; ne plache dn asa ca nsmi dnichetstavl apzvl o epok, dn care dnizvndu se presto toate tikkloshile omepeshi ne traicemt pe noi dnspine la darea de ceam, cu che amk luktur, dn apzvl treckst shi de che avemt se ne apzvnu dn chel vitorial; — e epoka dn care ni se cemtnt poze sperande shi ne dnkunivirmt de poze dopindu; — remtne dn asa ca achestea cu se realiceze prin neoboscite luktur shi pre'grifir neadormite cu ppter reklesse shi nedespikate, neimponchisate. Shi care ne sunt dopirile poastre? — Progresul dn kultur, progresul dn dnzelesvl ssv zeperal. Achestu progres e debica dnaltvl guberpn fau k poporile sale, e debica statelor fau k Domnitorial lor shi debica indibizilor fau k totu de care se dnu, elu daru se fie shi alu postru dntrt totu. — Austria dn koplui debica de a'si cscin pachea dnafar spre a pshi dntrt lsdrea mai cigrb a Intereselor dntrne ale statului, toate pascrile guberpn postru dntesk spre asckrareea pchii dn afar, a dnaiantu progresul dn lvpntr shi a cepralisir k vitorial dntror spre unu shi acelash skop zeperal, spre skopul progresului chei zache la ipit shi dntrt care se lvpnt — shi se'kordu pteinden ne'chetat. — Asa, dnaiante k toazi ne calua kulturei shi a desvoltu, pich o zi fbr lini! — Deacu se truchetul la o enptare a celor mai dnportante eveniinte din apzvl dekvrsc: Elu dnchep k atentatul de 14 Ian. asupra lui Napoleon, care i va pstru trista memorie shi dnprcesiu pntu la mortu; — prochesul dn Opciu, skrcoreea achestia adreasat ktrr dntrratul dntrt lberareea Italiu, ea e o enicod din proches, pblikareea ei; Dntreskbarua dnepeschilor k Anglia dn kasca blvlu dntrt de a nedensi pre chei kopjrapu dn contra viedii svveranilor, kdepea lui Palmier ston din kasca aprrri achestu bld shi dnizvareea partitei toristiche la krmia Angliei. Dntrcierea Franzei dn 5 komande militar, kreareea reuendei dn kasc che ar mri dntratul, lecea chea fymbs de sekritate, denmirea unu zeperal dn postul de ministr dntrne alu Franzei, cheea che prognozita o prezutire la unu shi che planpr a skope; denmirea mareschalului Peliuere, dchelui de Malakoff de solu dn London, contraversele k Elvezia dn kasca kozgradilor shi dn vrtnu dntrt Danental, locul ne unde se potr strpporta milicia ktrr Piemont. Konferepncole de Paris k dnkorde rime dntrt reuenerareea Principatelor, konvenia de Paris dnkeietu dn 19. Agust 1858 dntrt reorganicarea Principatelor, ratifiat shi cscirk de totu ppterile reprezentante dn kongres shi de Austria dn 17. Septembrie 1858 shi dnokimtbatu dn 2. Oct. ac. anu, care de n'a reeuish dnu espreca dopindu a dvanelor ad hoc din Principate, ea totu mai redniv o naionalitate autonoma sunt opizontul politic al Europei; altrmarea de resboi a preoiei frapchezee, cu care se dnkei apzvl treckst shi se dnchep chel krgtor, amparea Franzei, trtmidareea presei piemonteze a resboi k Austria dntrt lberareea Italiu, dnparparea Capdinei, dnparparea Neapolu, care puse dekvrndu 18 mil mihi pregutit de resboi ne uichor de bta, amparea Toscanei, koncetrareea aprone la 180 mil fuchor amparei ai Austriei dn Lombardo-Venetia, cu o iudml de mrat, shi o pscu tru impretoare de potentat, reskllareea bosniachilor, kasca montenerpin

si omorul de creștinu delu Nedda pru tcrif fapanic, caru as jhrat stropirea tcroror raialelor shi c'ad rtmritu dn lig ascușe pru totu Tcria shi semindia osman rcpit, restorultra din Serbia shi alecerua upu priud Mlosh Obrenovic, care are de credere panislavistul, shi mai daupone Slavia de cnd, demotivat pule pru inciale ionice, pentru redntrupare k Greca shi sklparea de cspit reuientul englezesc; akviciu pule europeenepeshi pentru negozi dn Xina shi Japan, unde dnk strbvetu infilpida ppteridoru europene shi' shi adaptaz porturi de kmerei, dnu traktat egorc k arma; lupta din Indi, fapanicul amerikanilor din statele upute, de a'si dntrupa statele vecine, ca unu felu de profesiune de credinu shi basc a politicei lor bchisat dn tosaclu preshedintelui, shi a. w. a. konflikte mai tici compasco c'e ressiblate la ptre; cerbicu Danimarcei fau k Fertania, k p vrea a da drpntu autonome cermanilor Hohstainez, mnia cermanilor pentru acheta, amikareea la vnu a statilor din Marea Baltsk: Skandinavia k Danimarca, reformele dn Rscia shi ekoalareea spirtului naional dnzakovitik spre a duka mai k sekritate interiu la ekskupiunea testamentului lui Petru cel Mare, shi dn vrtnu apropiarea Rsciei de aliancu k Francu shi Capdinea shi oklparea din partea a portugali Vilafranca dn tarpane Capdinei k korby de resboi delu 8—12, k tuote, k'ld kumpere delu Capdinea pma pentru stationarea nzmilor de kmerei, tuote achestea, k tuote k' fakt upe shi' dntrp de evenimente dnportante produse de apzvl treckst, totu shi' reuulatate lor de finitivu dnk p se pscvru: asa dars chee mai dnportapre ksesivu dntrp shi dn apzvl 1859 peresolvate, ca unu albat, ferkent de alte noze evenimente shi mai importante, care le asteptu vitorial shi cei chee pregutit truiesc mai mlat pentru vitoriu. — (Ba vrta.)

Citadineea p s'a dnk iuva pentru din cheea che stiu din Nr. 8. a. tr. Mosaciuu reu. Capdinez dnkofu mai mlat team dekvtu lipishte. —

ROMANIA. Citiu dn „Naionalul“ k' aici se totu mai vrtez k rekifikaerae reklytchpilor pentru drpntul de aleceru peta trbual, dintre care upe a shi pte kaplu luktur alichor a chestora, k tuote achestea terptul de reklamacie s'a prelupitul delu 31. Decembrie pntu la 8 Ianvarie 1959, dnu care terptul se vorb dnchene adusiu pule pentru alecerua denutzialor.

La 24. Decembrie trbual de Dimbovica s'a propus datu dn contra dnkrerrei Dr. I. Gica, pntu chee mai dntral k' a dncheteat de a mai fi fonctiunap dn Tcria.

Prindul Brpkovanea s'a skos din lstele electorale pntu chee va dovedi k' s'a retras din serviciul militar al Austria. Akvt afluat positiu k' din deklaradu oficiale a konfliatul rescepitul ktrre Sekratariul Statului, resuatu desvazita retracere a Prindului Brpkovanea din Serviciul che okupa dn struipitate: shi k' astfel s'a reuipreit dn drptul de alegeritor, shi eligibil dn oru che kolegi.

DIN MOLDOVA dnk p se chee shg' toate pntelene denutzialor: k' la upele lokuri a trebuit s' se fac aleceri de a doza oar. Cheea chee se shi' dn' se afirmt a atjat de jhrual, k' shi de correspndinu, este k' maioritatea Kamelei este progresiu shi naional. Aceea chee se pntesecu Mixaeleu shi Grigoriu sunt dn minoritate.

Mai citiu dnk k' E. C. Mitropolitul, dnu chee de a fccat pntu alegerei a datu kruji de declegare tcroror capililor de biserici rochi, spre a fi citite dn zilele alecerilor dn fau alegtorilor. Acheastu cartea a fost fccat dn terptul vrtnu. „Noi priu acheasta, kiuemtul pre iubii pntu dn Hr. Fi' csciftești s' vio fie-kare k' spirtul lberu de oru chee dntror, shi k' inima kroat de oru chee tishcare egoist, la dnepnirea achestu mare aktu alu alecerilor; shi totu de o datu declegat p' opu care ar fi legat, la vre unu felu de abatoru dn asemenea luktur. Rgutu ferkintu pe Dnevez, s' dntrreacu tcroror credinu ktrre Patru, a achelora chee s'ar de denpntat de dnca priu vre unu felu de ademenire abtut, shi a pntrendu adun inima alegerilor, de canta datoriile uim kemat chee a' astuzi a dnplui ktrre Nauie, care le dnkredituzeazs coarta shi vitorial ei.“

Kandidatul de Domnul dn Romania sunt dekariu pe kale oficiale pntu vrtnu:

1. D. Vasile Emanuel Bialeanu.
2. — Logoftul dntral Dr. Petru Ioan. Otetelleshopol.
3. — Logoftul dntral Dr. Petru Ioan. Cltineanu.
4. — Voronik Konstantin Kapakozino.
5. — Logoftul dntral credinu Sclarat Kredul.
6. — Voronik Ioan. Bkytreok.
7. — Logoftul dntral dr. Petru Ioan. Konstantin Vlcheanu.
8. — Mriea sa fostru Domnul George Bidecs.

9. — Ara Ioană Каптакозину.
 10. — Mărieia Ca fostă Doamă Varvara D. Штирбей.
 11. — Лăтмиштеа са Ванчă Beizade Константин Гика.

Тоате ачесте персонае дп пътъръ de ыспрезече, дпътъ черчетареа фъкътъ, с'аă квпоскътъ къ дпсъшескъ каăтъцъле червте de Конвенцие пептре елецибъл ла Domnie.

Литро че аă таă червтъ а фи дпскріш дп ачесть листъ de елецибъл, фигреазъ ши 12. Лăтмиштеа са Ara Beizade Dimitrie Гика.

№ о'а пътътъ дпсъ дпскріш ка еліцибъл de о кашдатъ, пептре квкътъ къ de ши есте добедитъ фъръ контестаие къ аре въкъста, патвралитеа ши венитътъ червтъ de арт. 13 din конвенцие, ну с'аă гъситъ дпсъ дп посесие ши de a патра kondицие, ачеса de a фи дпилітъ фопкъї пъвліче дп тимпъ de зече ани, с'аă съ фи фъкътъ парте din аднъръ.

СЕРБІА, 14. Іанварія п. Порта а фпгърітъ ne Милош de Пріпъл алă Сербіе ши Каблă Еффенди, дескопери Сквичіне, къ воіа Сълтапълі e, ка Милош с'ші denxmeckъ впъ локвдіторъ, пъпъ ва сосі ла сквзпъ. Сквичіна пз прімі ачеста, чи реопнсе, къ еа ва фи першапенъ дп актівітате пъпъ ла сосиреа denxmitълі. — Опътъ твркъ ва двчо бератъл ла Милош дп Бъкърешти, каре'лъ ва ши дпсоди пъпъ дп Белградъ. — Ліпіштеа е ексемпляръ дп Сербіа. —

Din istoria Сербіи. (Дпкіе.)

Тірпіа тврчілоръ престе тотъ, тврфіа чеа барваръ а корнълі с'еă кастеи іанічарілоръ таă de апропе пропхсеръ дп Сербіа ла 1801 o революціоне, дп акъреі фропте се пъсъ Георгіе Петровіч с'ші Георгіе Негръ,* титъл пріпъл алă Александръ, domnitorъ дп тимпълъ de фадъ. Ачелъ бърватъ с'а бътътъ пептре лібертатеа патріе сале оптъ апъ къ браввръ. констапъ ши девотътълъ че пъпъ ла тірапе не орікаре ва концидера, къ пе скріи афаръ de пъсечкъла тъпътъ а църеі пз і ажата пічі штінца, пічі тъпіціоне п'яи пре дпввзія. Скріи с'аă бътътъ асвпра тврчілоръ пъпъ ла 1806 пътъл cingvр. Деатпчі дпкіоче ле ф' дп таă շшоръ, пептръкъ дп ачелъ апъ Ресіа декілъ Тврчіе впъ ръсбоівъ дпфрікоштъ, кареле ціпъ пъпъ ла 1812. Ашеа тврчіи се възгръ констріпши а фаче ла Черні Георгіе шай тълте кончесівъ дпсемпътъре; еаръ ла апълъ 1808 дп үрмареа дпкіеіреі de армістарія дела Слободіа Сълтапълъ реквпоскъ ne Георгіе de „Киезъ“ алă Сербіе, opdinълъ totъодатъ формала ла дпсъвпаре. Литрътълъ Ресіе дпкъ а реквпоскътъ ne Георгіе дп каăтатеа de Domпъл алă Скрілоръ, впъ лакъръ декътъ каре таă ф'рескъ алатълъ пз се пътіа, din кавсъ къ скріи дп тотъ тимпълъ ръсбоілоръ лоръ авкте къ тврчіи ф'сесеръ спріжопіш къ с'ефтулъ de кътъ дипломаці ръшъ, карі пе атпчі аколоа ла пасвлъ алторъ пвтері веципе, ф'чеса дп Сербіа ши дп Пріпчіатеа ротънешті чеа че воіа ei. Акът Сепатълъ скрілоръ, кареле пъпъ атпчі се пътіое Cinodъ, тътъндъсе къ решедінца са дела Семендрія ла Белградъ, десбътъ тереј ла артікълі ашезътълъ с'еă, статутелоръ позъ че авеа съ пріп'еекъ Сербіа. Литръчеса ръшъ авеаі таре требвіпъ de ажаторіялъ армілоръ скріештъ дп контра тврчілоръ; дечі с'а дпдълекаръ пе скріи дп Марділ an. 1809 ка еаръш се апъче арміе альтъреа къ арматеа тъскълескъ. Ръшъ скпътъ даторі тълъ ажаторілъ de атпчі алă скрілоръ, пептръкъ Черні Георгіе штіа съ оквпе фбрте таре пе тврчі ши съ ле факъ діверсіоні ръпътъре de капъ дп томпітеле челе таă перікълобсе. Къ тóте ачестеа пріп пачеа de Бъкърешти дпкіеіть ла 28. Маї 1812 дптре тъскалі ши тврчі, скріи рътмареа дпшеладі атпчі de кътъ тъскалі, дптокта ка ши толдовені, пътма къ діферіпъ, къ Басарабіа къзъ ла тъскалі, еаръ Сербіа ла — тврчі! Мъскалі адікъ ф'ръ а таă дптреа пе скріи, прекъм пз аă дптреатъ ф'реште пічі пе толдовені, аă легатъ къ тврчіи ашса, къ Сълтапълъ с'а dea үртаре скрілоръ пептръкъ ажатаръ пе тъскалі; еаръ скріи съші дърътъе тóте четъдіе ши фортъреще челе ф'къте de поă, еаръ пе челе векі съ ле de a тврчілоръ. Скріи съ се administre къ адевъратъ тотъ ei дптре ei, еаръ даже дпшътърагълъ съ се дпкъпъ ши ск'юзъ дела скріи таă пъдіпъ, дпсъ тотъ дпкъпъцелене къ „запчі“ тврчесъ. Ачесте kondiçionе de пачеа ф'къте de ръшъ пептре скріи дпъ ръсбоівъ таă de 11 ană аă с'пътъ дптре греz пе локвіторъ. Чи обрзпічіа цепералілоръ ръсешті de атпчі аă тереj mi таă de парте. Еi адікъ аă пропхсъ скрілоръ, ка ачестіа съші deckizъ тóте фортъреще ши съ ле dea дп сапа тропелоръ ръсешті, еаръ пе оставші че аă съб арме съші с'пътъ ла команда тъскалілоръ; еаръ къ ачестіа kondiçionе Rесіа ва апъра пе скріи дп контра тврчілоръ. Скріи аă плеспітъ ачестеа kondiçionе цепера-

* Негръ, пе скріеште Черні, пе тврчесъ Кара, пріп үрмаре Черні Георгіе ши Кара Георгіе с'ші Георгіе Негръ есте ачесаа персона. —

дп фадъ ши с'аă datъ съб протекціоне дптъратълъ чеа веципе, кареле с'пътъ ле таă рътъсесе. — Дечі дпъ че тропеле ръсешті ne la Івлі 1812 ешіръ din церіле тврчесъ спре а се копчептра дп контра ла Nаполеон I, скріи таă чеа веципе атътъ пріп пегоціадівпі дп Константинополе, кътъ ши пріп апропієреа кътъ Аустрія съ рекъштіце din чеа че аă пердѣтъ дпъ a. 1808. Чи ачеле дпчекътъ пе леа фолосітъ пімікъ; ба токта din контра пашіл веципе пріпіръ ordinъ ка съ іррвпъ еаръш дп Сербіа ши съ о ресважкъ къ форца армілоръ. Дечі дпъ впъл апъ, адікъ дп Івлі 1813 ръсбоілъ дптре тврчі ши скріи се репчепъ ши се падъ къ дпвершшпаре къ порокъ скімътъоръ, пъпъ къндъ прекътъпітъреа пътъросітате а тврчілоръ дпвинсе, еаръ Черні Георгіе ши алді къпітані скъпарь къ фуга дп Аустрія ши ne aipea. Акът тврчі се падътаръ къ о пеизвъ тірані ши ц'ера о префъкъръ дптр'впъ дешертъ. Партеа чеа таă таре а локвіторілоръ се ретрасе ла тъпці. Аколо дпсъ тотъ че а таă фостъ дестоинікъ а падъ арте с'аă пъсъ съб команда ла Милош Обреповіч (пъсквтъ ла 1780), кареле таă пайне сервіе ка цепералъ съб Черні Георгіе. — Милош таă падъ ръсбоівъ пъпъ ла 15. Дек. 1815 къндъ апой се дпкіеі авіа впъ фелъ de трактатъ дптре Тврчія ши Сербіа, карелъ падѣтъ zіche къ есте ф'п датентълъ автономіе de астъзі а ачестіа ц'урдъ, къштігатъ пе маă пріп пвтереа брауделоръ впъл попоръ релатіве фбрте тікъ.

Милош Обреповіч есте ф'пвлъ впъл ц'урдъ de фропте; еаръ елъ дпсъш таă тързівъ дптърцішесъ пегвцеторіа пе лъпъ фратесъв вітрегъ апъе Милош, ешіце de кътева орі дп церіле аустріаче таă вжртосъ къ віте, апкаке а ведé о лътє таă таре — пъпъ ла Пешга дп съсъ, дпш ф'късе ши о ідея таă вжпъ деспре чеса че дпсемпънъ тропъ регзлатъ шч. дп тімпълъ революціоній Черні Георгіе denxmi ши ne Милош ши пе фратесъв Milanъ de воіозі, адікъ командаці с'ші цепералъ. Милош ера таă totъdeана порочітъ дп Бътъліле че авеа къ Тврчі; елъ авеа ши браввръ персональ ши totъодатъ впъ тактъ de a шті се команда ши съ атаке біно. Маї вжртосъ дпъ че Георгіе Черні дп 1813 се ретрасе пе пътълъ аустріакъ ка впъл каре деспепаце de a се таă падѣ зінеа асвпра тврчілоръ, Милош ретръгъндъсе къ о тълціме de Сърбі враві дптре тъпці, таă дінъ доі апъ лътеле челе таă десперате къ тврчі, пъпъ къндъ ачестіа съ възгръ конструїнш de a пегоціа пептре паче къ Милош, ка ши пела 1806 ши 1805 къ Георгіе. Чи тврчі пз се зінеа де къвпътъ, с'а пегоціа ши отораă, пъпъ къндъ Милош дп 1815 дп бътълъ din поă ши таре. Атпчі кіаръ падъа пропхсъ скрілоръ пачеа. Гъбернълъ Сербіе се дете деокамдатъ дп тъпа впъл сепатъ констітъоръ пзмаă din 4 тембрії ши впъл прешедінте, кареле а фостъ тотъ Милош.

Скріи дпсъ ла 1817 алесеръ ne Милош de Кнэзъ (Пріпчіе) алă Сербіе. — Литръчеса скріи, дпфокаді ши кам фапатічі кътъ скпътъ къ падъра лоръ чеа теридіональ че дп dictiunе ашea тълъ de чеілалці славопі, ера дптре пе'пдестялаци, къ дп че-тъціле Сербіе тотъ таă рътъсесе гарпісоль тврчесъ ши спър-цеаă таă адесеорі къ фбртъ асвпра тврчілоръ таă вжртосъ пе ла тарчіпіле цері, ввпъбръ ка ши тъптенерпіній. Милош сімдіа греzтате mape de a зіне пе аї съ дп фръ. Литръчеса тотъ din ачелъ тимпъ се спне, къ Черні Георгіе кареле петречеа din к'оче de Dзпъре дп Аустрія с'ар ф' апкаке de a органіса о ръсъкълъ поă, ф'реште атътъ асвпра ла Милош кътъ ши а тврчілоръ. Чи бътълъ Георгіе къзъ de тъна впъл acasіnъ, дпъ каре пъпъ астъзі а рътасъ чеа таре препхсъ, къ асасіпълъ ар ф' лакъратъ ла секрета komandъ а Милошапілоръ. De aicі дп-коло пъпъ ла 1825 Милош се ф'къ ръшъ, тіръпосъ; о партітъ се ръсъкълъ къ арте асвпра ла, чи ф' реапъсатъ. La 1826 се ескъ еаръш впъ комплотъ дп контра ла Милош, кареле дпсъ ф' дес-коперітъ. Атпчі Кнэзълъ ф'къ че пътъ ши дп Сквичіна дела Крагвісва дп 1827 ф' прокіематъ de Кнэзъ ерзітаріз алă Скрілоръ, дп каре рангъ ф' дптърітъ авіа ла 4. Дечі 1834 де кътъ Сълтапълъ.

Чітіторълъ поăе ведé din ачестъ історіе сквртъ тóте теме-іхріле de претенсіоне ла domпъ, a амбелоръ фаміліе, адікъ Петровіч (Черні, Кара) ши Обреповіч. Фаміліа Петровіч аре дроптвръ тарі ши таă векі; фаміліа Обреповіч din контра таă поă, дпсъ тотъ ашea de тарі, дпкътъ пе ачестъ кале есте аповоіе а кътъпъні дп врео парте. Andatъ дпсъ че вомъ ла лакъратъ ашea, къ ісворвлъ дроптвръ de съверанітате есте падів-nea, атпчі хотържреа есте вшбръ.

Атътъ пзмаă, къ вай de ачела, кареле кътъндъ а се дп-пълца се пропхште пзмаă пе ачеса че ropanii -pmia auna popularis, с'ші пе літба модерпъ: капрідълъ опінізпі пъвліче, пе каре атътъ есте de аповоіе a o dictiunе din adевърата опінізпі пъвлікъ. —

Скріи de астъзі афъ ла Александръ Карагеоргіе o тъл-циме de віні політіче ши adminіistrativе, пептре каре зікъ ei, къ

ачелаш пз ар фі таї терітатѣ крѣдare. Кѣмкъ съв Александръ дикъ с'аѣ Фѣкѣлѣ брешкаре аѣзюорі administrativе, ачеста пз се позе пега; ачелѣ domnitorъ дисъ, съв кареле пз се факѣ піч-декътѣ аѣзюорі, съ іа таї тѣлѣ пѣтръ ші съ архиче къ еа дн Александръ. Кѣмкъ Александръ атѣтѣ дн anii 1848/9, кѣтѣ ші дн тімпвлѣ рѣсбоілѣ оріенталѣ, ші пе кѣтѣ аѣ дінѣтѣ тѣрѣврѣріле къ Мѡнтиенгра піч-декътѣ пз с'а діндсплекатѣ а скотѣ савіа дн контра тѣрчілорѣ, Фѣкѣндѣ касъ компанѣ къ тѣокалі ші къ по-побѣле славобѣ din трівнілѣ іллірікѣ, есте еаръш впѣ адевѣрѣ къпоскѣтѣ de тоці, о фаптѣ дисъ ачеста, пе кареа сжрѣй чеи дін-фокадї ю adскріѣ de кріма чеа таї таре din тоте. Оаре дисъ Мілош Оброповіч дн anii 1828 ші 1829 пе кѣтѣ а діратѣ рѣсбоілѣ рѣс-о-тѣрческѣ пз а үрматѣ дінокта? Пѣзіт'а ші Мілошъ чеа таї стржкъ пе нейтралітате; еаръ къ ачестѣ прецѣ а рекъшті-гатѣ dela тѣрчі в дистрікте Кріана, Тимок, Паракінѣ, Кршевавауѣ, Старомлашка (Ромъпішіа вѣтръпі) ші Drina, дінтрвнілѣ къ Сербія, еаръ пептѣ а са персопъ ші фаміліѣ добѣнді хати-щеріфлѣ de дінтрвріе ерепітаріз.

Пе ла капетвлѣ anii 1835 Мілош къльторі ла Константі-пололе, unde дінпѣрді дарѣрі тарі ші тѣлѣ, еаръ Салтапвлѣ Maximiadѣ днѣ пріїті къ таре помпъ ші днѣ сокоті ка пе впѣ пнгеросѣ ажутѣторѣ алѣ съв дн контра военіачілорѣ, коннаціоналі ші корелсіонарі аѣ сжрѣлорѣ. А Фѣкѣтѣ Александръ врсодатѣ таї тѣлѣ пептѣ пе нейтралітате ші дн контра сетеї de съпце а сжрѣлорѣ декътѣ Мілош Оброповіч? Нічі одатѣ. Престо ачеста деспре Александръ пз позе зіче nimir, къ а фостѣ врезнѣ ти-панѣ, кареле съ се сатвре къ съпце отенескѣ, чи токта dinkон-тѣрѣ джнснѣлѣ i се позе дінпѣтѣ, къ а фостѣ преа впѣ, преа лъ-съторѣ, каре скѣдерѣ а са бтепії блѣстѣтадї о а штітѣ есплоата дн фолоснѣлѣ лорѣ.

Къ тоте ачестеа Александръ а требзітѣ съ казѣ пріп үр-тѣроле треї пнгері секретѣ: а) Nепчетата інтрігѣ а фамілії Мілошіане; б) інтрігеле алтѣ партіїе каре а рѣстѣрнатѣ ші пе Мілош, с'а сілітѣ съ dea жосѣ ші пе Александръ, пептѣ ка съ позѣ пе Гарашанін сѣв пе Вчіч; ч) тѣліа ачелѣ пнрѣ de попорѣ, каре сімтѣ о кѣтплітѣ тѣпкѣріме de a се бате къ тѣрчі, de a се аліа къ тоці славї din Тѣрчіа, de a реставра вѣкѣлѣ регатѣ алѣ лвї Dушанѣ ші алѣ лвї Лазарѣ (1336—1389) ш. а. ш. а.

Чеа че лвї Александръ і с'ар пнтеа дінпѣта къ таї таре дрептѣ ар фі, къ елѣ пе кѣтѣ а потвѣтѣ а тогѣ атѣпнѣтѣ din anii дн anѣ adзпареа Скѣпчіе сѣв а diетѣ націонале; еаръ ачі стѣ дн пренкѣд фортѣ греѣ, къ елѣ дн ачестѣ прівінѣ ар фі Фѣкѣтѣ пнмтѣ пе боіа впорѣ din афарѣ, каре іар фі чеरвѣтѣ ачеста къ тогѣ adзпслѣ, пептѣ ка пе авзѣндѣ сжрѣй окасіоне de a се adзна ші а се консплата, съ adорѣтѣ ла джншії тогѣ спірѣлѣ націоналѣ, тогѣ інтереснѣлѣ de требіе впѣліче а ле патріе ші съ се съгрѣтѣ тогѣ фелнѣлѣ de опініоне впѣлікѣ. Чі Мілош дикъ пз а преа дінпѣлїтѣ пе сжрѣ къ Скѣпчіе; къчі елѣ днкъ і adзна пнмтѣ кѣндѣ дн веніа лвї віне ші adікѣ дінтрѣ anii 1820 ші 1835 пнмтѣ de врео 4 орї, еаръ пнчі de кѣтѣ дн тогѣ anii.

Фіе орікѣт, Александръ а кѣзѣтѣ жърѣтѣ таї тѣлѣ а по-літіческѣ декътѣ а модѣлѣ de a гѣберпа. Чі съ пе ре'пнбрчемѣ dela крітікѣ еаръш ла історіѣ.

Съ речітескѣ орічіне пз жърпамелѣ, чі таї вѣртоسى актеле оїчіале din тімпвлѣ кѣдерї лвї Мілош ші үшөрѣ се ва конвін-цие, къ сжрѣй аѣ zicѣ пе атѣпнѣ дінтр'внѣ гласѣ, кѣткъ еї днѣ гонескѣ din дѣрѣ центрѣ тїрапіе ші дінпїлареа (decnoiерea) де-реї, totѣодатѣ днѣ сіміа ка съ dea сокотѣлѣ деспре вѣтѣлѣ дірѣ. Есте адевѣрнатѣ, къ съв Мілош с'аѣ елаюратѣ впеле ста-тате сѣв констїтїўнѣ, дінтрѣ тарі інтрїї, асзпра кѣреї апої протестарѣ Тѣрчіа, Рѣсіа ші Австрія, фіекаре din алѣ съв спе-циалѣ впѣтѣ-де-вѣдере. Ашеа с'а дінжїллатѣ, къ Мілош дн totѣ тімпвлѣ domniei сале а гѣбернатѣ фѣрѣ пнчі о леце фунда-менталѣ, фѣрѣ пнчі дрептѣ впѣлікѣ, еаръ дрептѣлѣ пріватѣ алѣ дірѣ ера елѣ дінснѣ, таї вѣртоسى, къ елѣ пнчі пе сенатѣ пн'лѣ авеа таї дінтрѣ пнмікѣ.

Мілош кѣзѣ дн 13. Маїв 1839, Мілан фїлѣлѣ ші үрташнѣлѣ съв тѣрї дн 7. Івлѣ алѣ ачелдіаш апѣ. Mixailѣ алѣ doilea фїлѣ ші үртѣрорѣ ла скавілѣ domniei пештїндссе пнрта къ попорвлѣ фѣронїt din дѣрѣ 8. Септ. 1842 пріп революїоне; еаръ adз-пареа націоналѣ кіемѣ ла domniei пе Александръ Карагеоргіевіч, фїлѣлѣ лвї Чернї Георгіе, фостѣ оїцірѣ дн армата рѣсѣскѣ, отѣ дінзестратѣ къ брешкаре штїпнѣ ші de впѣ карактерѣ отенооѣ, каре дисъ пе атѣпнѣ петречеа ла Країова дн дестрѣлѣ ліпъ. Рѣсіа пз воі сълѣ реквібескѣ позѣ ла 1843. — Европітеле таї пропспете пе съптѣ къпоскѣтѣ. —

D. Пр. ш. а.

БДЛЕТИНДЛѢ ОФІЦІАЛѢ.

Nр. 27,686 / 2796 din 1858.

Publicatiunea.

Пептѣ тімпвлѣ тѣлпїреї дн anii 1859 се ворѣ ашеза ар-тѣсарі ераріалѣ дн үртѣроле стъчівпї, ші anumite:

1. дн префектура Сібілѣлѣ
ла Сігішба, Крішѣ, Іашфаѣлѣ, Mediaшѣ, Окна Сібілѣлѣ, Гыштеріа, Нокріхѣ, Agnita, Lovnїkѣ, Чіпкъ таре ші Мер-квреа.

2. дн префектура Брашовълѣ
ла Фѣгърашѣ, Хомородѣ, Шепші Ст. Ціордѣ, Ст. Катома, Борошнѣлѣ таре, Kovacsia, Гішбаѣлѣ, ші Фелдіора.

3. дн префектура Одорхеїлѣ се къзескѣ
ла Чік-Козташѣ, Чік-Ракошѣ, Ціврїш Ст. Mіклошѣ, Сѣмѣга, Сіашѣ Крістврѣ, ші Бараолтѣ.

4. дн префектура Бістріцѣ
ла Речінѣ, Бістріцѣ ші Херіна.

5. дн префектура Мэрѣшѣ-Ошорхеїлѣ
ла Мэрѣшѣ-Ошорхеїш, Кісідѣ, Кімітелпікѣ, Сѣпцерѣлѣ de Кѣтпіе, Квчів, Бернадіе ші Четатеа de Балтъ.

6. дн префектура Дѣжѣлѣ
ла Дѣжѣ, Рѣтеагѣ, Шотката таре, Шіака, Лъпшнѣлѣ үпгъ-рекѣ ші Чернѣкѣ.

7. дн префектура Сълаїлѣ din Шітлѣ
ла Сълаїлѣ din Шітлѣ, Тѣшнадѣ, Xododѣ, Odorhеїш, Zълаѣ ші Xida.

8. дн префектура Клѣжѣлѣ
ла Клѣжѣ, Ошорхеїш, Тѣрда, Алташѣ таре, ші Добѣка.

9. дн префектура Бѣлградѣлѣ
ла Аївдѣ, Бѣчердеа ші Ігії.

10. дн префектура Орѣштіе
ла Орѣштіа, Дева ші Хаџеї.

11. дн Шера үпгърѣскѣ
ла Баїа таре.

Пептѣ фолосіреа артѣсаріорѣ ераріалѣ ла тѣлпїтѣлѣ еап-лорѣ adзce de кѣтрѣ локтіорѣ din ачестѣ дѣрѣ пе ва че-рѣ пнчі о платѣ; еапеле дисъ требве съ фіз челѣ пнзїn de 14 пнмтѣ ші 1 днлѣ дн днпїлдїтѣ, ші пнчі съ фіз капріce de ачеле скѣдепї, каре ар пнте вѣтѣта прѣсіреа кайлорѣ, пнчі de онпѣрсате оѣв сълѣвнїците.

Опѣ артѣсаріе пе се ва словозі ла съріе таї тѣлѣ дѣ-кѣтѣ одатѣ пе zi, ші ка ла днпїлтареа еаплорѣ, съ се депѣр-тѣзѣ тотѣ волнічіа, еле се ворѣ потрече, днпѣ рѣндѣлѣ дн каре с'аѣ днпїлпїдатѣ, дінтр'внѣ protokol, ші дн рѣндѣлѣ ачеста се ворѣ днѣ ла тѣлпїтѣ, деспре каре фічіпе се позе конвінцѣ, кѣтѣндѣ дн protokol.

Дечї деспре ачеста се фаче овштѣскѣ днпїлпїдатѣ, ка фо-лосіреа de ачестѣ ашезѣмѣтѣ съ се факѣ днтр'о лъдїре кѣтѣ се ва пнтеа de таре.

Cібїш, дн 21. Decembrie 1858.

Дела гѣбернѣтѣлѣлѣ ch. r. пептѣ Ардѣалѣ.

Nр. 6590 1858.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea vacantului postu de invetiatoriu romanu gr. n. u. in comuna Birda se escrie concursu.

Cu acestu postu sunt urmatoarele emolumente impre-uate, precum:

- a) In bani gata 63 fr. m. a.
- b) 16 metrete de grau.
- c) 20 „ de cucuruzu.
- d) 6 stanjini de lemn.
- e) 100 punti de slanina.
- f) 12 punti luminari.
- g) 50 punti de sare.
- h) quartiru naturalu, o gradina si 2 jugere de fenatie.
- i) 6 stanjini paie pentru incaldirea scolei.

Competitorii pentru postulu acesta au se'si trimita bine instructele sale petitiuni pene in terminulu de patru septemani dela a treia escriere a concursului in Gazeta oficiale, la acesta pretura c. r.

Csakova, in 10. Decembrie 1858.

3—3

Dela c. r. oficiu cercualu.